

מבחן למבחן פנימי 152 בעברית לכיתה ב, מיוחד עבור המגזר החרדי, תשע"ו

הנחיות להעברת המבחן בעברית לכיתה ב ולבדיקתו

בעזרת מבחן המיצ"ב הפנימי מורי כיתות ב' וצוות הניהול בבית הספר יכולים להעריך את רמת השליטה של התלמידים בקריאה ובכתיבה בסוף שנת הלימודים. דרגות המורכבות והקושי של המבחן מותאמות לרמת השליטה במיומנויות שפה, המצופה מתלמידים בשלב זה של ההתפתחות ושל הלמידה. המבחן מיועד להעברה פנימית ולבדיקה פנימית (תוצאות המבחן והנתונים יישארו בבית הספר ולא יועברו לגורם חיצוני) ולהסקת מסקנות פדגוגיות, אישיות וכיתתיות.

כמו בכל מבחן פנימי גם במבחן זה חשוב לתת לתלמידים משוב מקדם למידה בעל־פה או בכתב. המשוב יתבצע באווירה תומכת וישקף גישה חיובית ללמידה בעקבות שגיאות וטעויות – הטעויות והשגיאות ייתפסו כשלב התפתחותי ברכישת השפה. אין לבצע משוב בעזרת ציונים מספריים או מילוליים (למשל "טוב מאוד", "טוב", "כמעט טוב").¹ הציונים במבחן נועדו רק כדי שהמורים וצוות הניהול בבית הספר יוכלו להתרשם ממצב הכיתה והשכבה.

שאלון לתלמיד

בעמוד 2 בחוברת המבחן יש שאלון קצר לתלמיד. בשאלון שלושה סעיפים העוסקים בתפיסה העצמית של התלמיד את יכולתו לקרוא ולכתוב. יש להנחות את התלמיד להקיף את המשפט המתאים לו בכל סעיף.

הכתבה

במשימת הכתיבה שני חלקים: בחלק הראשון נבדק כתיב של מילים מאותה משפחה של מילה נתונה, ובחלק השני נבדק כתיב של מילים שכיחות.

להלן ההנחיות להעברת הכתיבה:

חלק ראשון

אמרו לתלמידים:

התבוננו בעמוד 5.
לפניכם משפטים, ובכל משפט חסרה מילה. אני אקרא את המשפטים וגם את המילה החסרה, ואתם תכתבו את המילה החסרה במקום המתאים.
התבוננו בדוגמה שבראש העמוד. בדוגמה זאת המילה החסרה במשפט כתובה בכתב יד.
כָּל עֶרֶב דָּנְיָאֵל חוֹתֵךְ יִרְקוֹת לְסֶלֶט.
אֶת הַ מִּלְכָּה הוּא שֵׁם בְּקֶעֶרָה.
המילה "חותך" מודגשת במשפט הראשון ועוזרת לנו לכתוב נכון את המילה החסרה במשפט השני – "חתיכות".

1. לפי חוזר מנכ"ל תשע"ה/2א, סעיף 3.1-50, מבחנים פנימיים כחלק מהערכה על פני הרצף החינוכי.

מחונן למבחן פנימי 152 בעברית לכיתה ב, מיוחד עבור המגזר החרדי, תשע"ו

לאחר מכן התחילו בהכתבה. אמרו לתלמידים:

1. לאיש שהמצא את הטלפון קוראים בל. זאת היתה המצאה חשובה.
כתבו "המצאה".
2. כששחקתי עם אחי הפכתי את סל הצעצועים על הרצפה. עכשו הסל הפוך.
כתבו "הפוך".
3. אחותי ואני שוחחנו. היא הקשיבה לי, ואני הקשבתי לה.
כתבו "הקשבתי".
4. אמרתי ליוסי: "הבטחות צריך לקיים". יוסי ענה: "אם אני מבטיח, אני תמיד מקיים".
כתבו "מבטיח".

הערה: תוכלו לחזור ולקרוא את המילה שעל התלמיד לכתוב פעם נוספת או יותר לפי הצורך.

חלק שני

אמרו לתלמידים:

6. כעת התבוננו בעמוד 6.
תחילה אקרא לכם משפט. אל תכתבו אותו. לאחר מכן אומר לכם לכתוב מילה מהמשפט, ואתם תכתבו אותה במקום המתאים. אומר את המילה פעמיים, ואם לא תספיקו לכתוב אותה, אומר אותה שוב.

לאחר מכן התחילו בהכתבה. אמרו לתלמידים:

1. רינת אוהבת לאכל ממתקים.
כתבו "ממתקים".
2. בשבוע הבא גיע אלינו אורח חשוב.
כתבו "אורח".
3. בדרך לבית הספר התחיל לרדת גשם. איזה מזל שהיתה לי מטריה.
כתבו "מטריה".
4. אחי, בן שנה, התחיל ללכת. הורי קנו לו נעליים.
כתבו "נעליים".
5. בבניסה לגן החיות בקשו מאתנו לעמוד בתור. שמחתי שאני עומד ראשון.
כתבו "ראשון".

הערה: תוכלו לחזור ולקרוא את המילה שעל התלמיד לכתוב פעם נוספת או יותר לפי הצורך.

לאחר שתסתיים משימת ההכתבה אמרו לתלמידים:

- במבחן יש גם משימות קריאה וכתבה. המשיכו לעבוד עד עמוד 20. על המשימות שאחרי עמוד 20 תמשיכו לעבוד ביום אחר.
בהצלחה!

מחווין למבחן פנימי 152 בעברית לכיתה ב, מיוחד עבור המגזר החרדי, תשע"ו

הנחיות להערכת המבחן

חלק א'

פרק ראשון: הכתבה

את תשע המילים שכתב התלמיד בשני חלקי הכתבה, יש לבדוק בשני שלבים: בשלב הראשון יש לסווג את השגיאות ולספור את השגיאות מכל סוג. בשלב השני יש לסכום את כל השגיאות ולהמיר את המספר שהתקבל בציון, לפי טבלת ההמרה שבעמוד 5.

השלב הראשון – סיווג השגיאות וספירתן

יש לבצע את הפעולות האלה:

1. לסווג את השגיאות לקטגוריות לפי הפירוט שלהלן (כל זאת כדי להבין היטב את מהות השגיאות וכדי לזהות את מוקדי הקושי בפענוח הצופן האלפביתי):
 - (א1) שגיאות מסוג החלפות הומופוניות* באותיות השורש או באותיות הבסיס של המילה.
 - (א2) שגיאות מסוג החלפות הומופוניות במוספיות הגזירה, בצורני הנטייה, באותיות השימוש או במילות התפקוד.
 - (א3) שגיאות שאינן מסוג החלפות הומופוניות.
 - (א4) לספור את סך כל השגיאות מכל סוג.
 - (א5) לספור את המילים שלא נכתבו כלל (ד1).
 - (א6) לכתוב את המספרים שהתקבלו בדף חישוב הציונים או להקליד אותם ב"מיצבית".

סוגי שגיאות ודוגמאות

א1. שגיאות מסוג החלפות הומופוניות באותיות השורש או באותיות הבסיס של המילה

לדוגמה:

– המצעה (המצאה)	– מבטיח (מבטיח)
– המצחה (המצאה)	– ממטקים (ממתקים)
– אפוך (הפוך)	– ממתכים (ממתקים)
– עפוך (הפוך)	– אורח (אורח)
– הפוח (הפוך)	– הורח (אורח)
– הכשבתי (הקשבתי)	– עורח (אורח)
– הקשותי (הקשבתי)	– מתריה (מטרייה)
– מוטיח (מבטיח)	– נאליים (נעליים)
– מבטיך (מבטיח)	– נהליים (נעליים)

א2. שגיאות מסוג החלפות הומופוניות במוספיות הגזירה, בצורני הנטייה, באותיות השימוש או במילות התפקוד

לדוגמה:

– אמצאה (המצאה)	– מטריע (מטרייה)
– המצאא (המצאה)	– נעלאים (נעליים)
– אקשבתי (הקשבתי)	– נעלעים (נעליים)
– הקשבתי (הקשבתי)	
– מטריא (מטרייה)	

* החלפות הומופוניות הן החלפות בין אותיות המייצגות את אותו עיצור:
ב-ו, ח-כ, ט-ת, כ-ק, ש-ש, א-ה-ע וגם א-ה-י-ע.

מחונן למבחן פנימי 152 בעברית לכיתה ב, מיוחד עבור המגזר החרדי, תשע"ו

ג1. שגיאות שאינן מסוג החלפות הומופוניות	
השמטת עיצורים ותנועות	
לדוגמה:	
– המצה (המצאה)	– מבטח (מבטיח)
– הפך (הפוך)	– רשון (ראשון)
– השבתי (הקשבתי)	– ארח (אורח)
הערה: השמטת אות י' אחת במילה נעליים לא תיחשב שגיאה.	
הוספת עיצורים ותנועות או החלפת עיצורים ותנועות	
לדוגמה:	
– אורעח (אורח)	
– אוראח (אורח)	
– אורהח (אורח)	
– מטריאה (מטרייה)	
– מבטיאח (מבטיח)	
הערה: הוספת האות י' במילה ראשון, במילה מטריה ובמילה הקשבתי לא תיחשב שגיאה.	
שגיאות פונטיות	
לדוגמה:	
– מפתיה (מבטיח)	
– הגשבתי (הקשבתי)	
שיכול אותיות	
לדוגמה:	
– רשאון (ראשון)	
החלפת אות סופית באות רגילה	
לדוגמה:	
– הפוכ (הפוך)	
– ממתקימ (ממתקים)	
– נעליים (נעליים)	
– ראשון (ראשון)	
הפרדת אותיות השימוש מהמילה והפרדת אותיות בתוך המילה	
לדוגמה:	
– המ צאה (המצאה)	
ד1. מספר המילים שלא נכתבו כלל	

מחונן למבחן פנימי 152 בעברית לכיתה ב, מיוחד עבור המגזר החרדי, תשע"ו

השלב השני – קביעת הציון

יש לבצע את הפעולות האלה:

1. לסכם את כל המספרים שהתקבלו בשלב הראשון (1א, 1ב, 1ג, 1ד).
2. להמיר את הסכום שהתקבל בציון, לפי טבלת ההמרה שלהלן.
3. לכתוב את הציון שהתקבל בדף חישוב הציונים.

טבלת המרה של הסכום בציון

הציון	הסכום
10	0
9	1
8	2
7	3
6	4
5	5
4	6
3	7
2	8
1	9
0	10 ומעלה

הערה: תלמיד שלא כתב שום מילה מהמילים שבהכתבה, יקבל ציון 0.

מחונן למבחן פנימי 152 בעברית לכיתה ב, מיוחד עבור המגזר החרדי, תשע"ו

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון על-פי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
		<u>פרק שני: איזו מילה מתאימה?</u>	
2	סגור פענוח מילים	7 = תשובה הכוללת הקפה של תשע המילים האלה: 1. הדוֹמָה 2. גִּדָּל 3. צָמַח 4. אַחֲרֵי 5. אֶת 6. אָדָם 7. לִפְנֵי 8. עִם 9. יָרְקוֹת 6 = הקפה של שמונה מילים מהמילים הנ"ל 5 = הקפה של שבע מילים מהמילים הנ"ל 4 = הקפה של שש מילים מהמילים הנ"ל 3 = הקפה של חמש מילים מהמילים הנ"ל 2 = הקפה של ארבע מילים מהמילים הנ"ל 1 = הקפה של שלוש מילים מהמילים הנ"ל או של שתי מילים מהמילים הנ"ל 0 = הקפה של מילה אחת מהמילים הנ"ל או אי-הקפה	7-0

מבחן למבחן פנימי 152 בעברית לכיתה ב, מיוחד עבור המגזר החרדי, תשע"ו

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון על-פי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
		פרק שלישי: השלמת משפטים	
3	פתוח השלמת משפטים	א. 2 = כתיבת מילה המתאימה למשפט מבחינה סמנטית ומבחינה תחבירית, כגון אמרה, הציעה, פנתה . 0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה: שיעור, מתאים, שאלה.	2, 0
	פתוח השלמת משפטים	ב. 2 = כתיבת מילה המתאימה למשפט מבחינה סמנטית ומבחינה תחבירית, כגון כתוב, מסופר, כותבים, מספרים, קוראים, לומדים, תקראו, נלמד, נקרא . 0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה: כתבתי, קורא, אמרה.	2, 0
	פתוח השלמת משפטים	ג. 2 = כתיבת מילה המתאימה למשפט מבחינה סמנטית ומבחינה תחבירית, כגון לקרוא, לעיין, לדפדף, לבדוק . 0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה: לבחור, לכתוב, קראה, ללכת, מורה.	2, 0
	פתוח השלמת משפטים	ד. 2 = כתיבת מילה המתאימה למשפט מבחינה סמנטית ומבחינה תחבירית, כגון סיימה, המשיכה, רצתה, אהבה, הצליחה, הסכימה, יכלה . 0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה: יכולה, לקחה, אוהבת.	2, 0
	פתוח השלמת משפטים	ה. 2 = כתיבת מילה המתאימה למשפט מבחינה סמנטית ומבחינה תחבירית, כגון אחר, חדש, שונה, נוסף . 0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה: הביתה, מהמדף, וקראה, משעמם.	2, 0
	פתוח השלמת משפטים	ו. 2 = כתיבת מילה המתאימה למשפט מבחינה סמנטית ומבחינה תחבירית, כגון הציעה, אמרה, עזרה, הרשתה, המליצה, נתנה . 0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה: הביאה.	2, 0
	פתוח השלמת משפטים	ז. 2 = כתיבת מילה המתאימה למשפט מבחינה סמנטית ומבחינה תחבירית, כגון מעניין, טוב, יפה, מהנה, מתאים, משעשע, נחמד, שתאהב . 0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה: גדול.	2, 0

מחוון למבחן פנימי 152 בעברית לכיתה ב, מיוחד עבור המגזר החרדי, תשע"ו

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון על-פי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
	פתוח השלמת משפטים	ח. 2 = כתיבת מילה המתאימה למשפט מבחינה סמנטית ומבחינה תחבירית, כגון שתקראי. 0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה: שתאהב.	2, 0
	הערות:	- מילה המתאימה למשפט מבחינה סמנטית ומבחינה תחבירית אך כתובה בשגיאות כתיב, תיחשב תשובה נכונה. - כתיבה של שתי מילים יחד המתאימות למשפט מבחינה סמנטית ומבחינה תחבירית, תיחשב תשובה נכונה, כגון מעניין וטוב בהשלמה ז. - כתיבת מילה בלשון דיבור המתאימה למשפט מבחינה סמנטית ומבחינה תחבירית, תיחשב תשובה נכונה, כגון כיפי בהשלמה ז.	

מחונן למבחן פנימי 152 בעברית לכיתה ב, מיוחד עבור המגזר החרדי, תשע"ו

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון על-פי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
		פרק רביעי: סיפור – "הכדור הירוק"	
4	פתוח הבנת המשמעות המשתמעת	3 = תשובה המתייחסת במפורש לשאלה למי שייך הכדור, לדוגמה: – כי הילד לא רצה להחזיר אף / או אף הכדור לאף / שאל. – בגלל שהילד שיחק בכדור שלא שאל. – כי מאיר לא ידע להכדור של הילד. – כי הכדור לא היה של הילד. – כי מאיר חשב שהכדור לאף / שאל. – כי הוא חשב שזה שאל. 2 = תשובה המתייחסת במשתמע לשאלה למי שייך הכדור, לדוגמה: – כי הילד לא רצה להחזיר / אף אף הכדור. – כי הילד אף אף הכדור. – כי גם או היה ילד, אף אף אף אף. 0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה: – כי מאיר רצה לשחק עם הכדור. – כי הכדור אף אף.	3, 2, 0
5	ר"ב הבנת המשמעות המשתמעת	3 = תשובה נכונה: (2) מאיר מתכוון לכדור. 0 = כל תשובה אחרת	3, 0
6	פתוח הבנת המשמעות הגלויה	3 = תשובה המתייחסת (במפורש או שלא במפורש) לכך שהילדים מצאו שני כדורים, זהים, לדוגמה: – הם מצאו שני כדורים ילדים / באלה צבע / אלה אף. – הם מצאו שני כדורים אף אף אף אף אף. – הם מצאו גם אף הכדור של הילד וגם אף הכדור לאף. 2 = תשובה המתייחסת לכך שהילדים מצאו שני כדורים, ללא התייחסות לכך שהכדורים זהים, לדוגמה: – הם מצאו שני כדורים בלימים. 0 = כל תשובה אחרת	3, 2, 0

מבחן למבחן פנימי 152 בעברית לכיתה ב, מיוחד עבור המגזר החרדי, תשע"ו

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון על-פי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
7	ר"ב הבנת המשמעות המשתמעת	4 = תשובה נכונה: (1) קרא בקול 0 = כל תשובה אחרת	4, 0
8	פתוח הבנת המשמעות הגלויה	3 = השלמה המתייחסת לכך שהילדים לא יפגשו בילד שוב, לדוגמה: – מי יודע אם נפגש בו שוב / האם ייחלם אדם / האם ילך. או השלמה המתייחסת (במפורש או שלא במפורש) לכך שהילדים לא יוכלו לתקן את הטעות שנעשתה, לדוגמה: – הם ילכו ליל 15 / ליל חמשה מאור. – האם לא יסאח אדם. – הם לא יוכלו להחזיר או אף פכדור / פוז ייחלם אדם אדם לא יוכלו להחזיר או אף פכדור. – הם לא ילשו פלסטר אבדה. – פוז יפיה לזב. הערה: השלמה נכונה מבחינת התוכן שאינה תואמת מבחינה תחבירית, תיחשב תשובה נכונה. 0 = כל תשובה אחרת, לרבות השלמה שאינה מתבססת על הסיפור, לדוגמה: – אמו של פוז גקנה או כדור חדש. – אימא של גלניס אלה.	3, 0
9	סגור הבנת המשמעות הגלויה	3 = תשובה הכוללת את כתיבת המספרים בסדר הזה: 3 2 1 5 4 0 = כל תשובה אחרת	3, 0

מבחן למבחן פנימי 152 בעברית לכיתה ב, מיוחד עבור המגזר החרדי, תשע"ו

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון על-פי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
10	פתוח יישום, הערכה וביקורת	3 = תשובה הכוללת את בחירת התלמיד בליווי נימוק רלוונטי לבחירה המבוסס על הסיפור או בליווי נימוק המתייחס למסר העולה מן הסיפור, לדוגמה: – הסיפור הוא עצוב כי אקח אידאג אג הכדור. – הסיפור הוא עצוב כי מאיר ביצה/העליה/העליה אג האיד. – הסיפור הוא עצוב כי האידים רב. – הסיפור הוא עצוב כי חטפא מהאיד אג הכדור. – הסיפור הוא מרגש כי מצא אג יכאף אהביא אהבה מצא. – הסיפור הוא מרגש כי בהתאם אג מצא אג הכדור אבא בסוף אג החזיר אגא. – הסיפור הוא מרגש כי השבח אבדה אג כדור היא לא דבר פשוט. – הסיפור הוא מרגש כי בסוף מצא אג בשיחיים שני כדורים. – הסיפור הוא שמח כי בסוף אג החזיר אגא אג הכדור. – הסיפור הוא שמח כי האידים נהנו לשחק ביחד בכדור בלינה. 0 = כל תשובה אחרת, לרבות תשובה שאינה כוללת נימוק או תשובה הכוללת נימוק שאינו מבוסס על הסיפור.	3, 0

מבחן למבחן פנימי 152 בעברית לכיתה ב, מיוחד עבור המגזר החרדי, תשע"ו

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון על-פי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
		הערה: שאלה 11 נבדקת פעמיים: פעם בהבנת הנקרא (התוכן) ופעם בהבעה בכתב (המבנה והלשון) (11כ)	
11	פתוח הבנת המשמעות המשתמעת	4 = תשובה הכוללת דוגמה אחת מן הסיפור שיש בה התייחסות להשבת הכדור לילד / לכוונה להשיב את הכדור או לבושה שחשו הילדים או לבקשת סליחה / להבעת חרטה מצד הילדים / לכוונה לבקש סליחה, לדוגמה: – פם ביקש סליחה ופגמטל. – פם ביקש מפוזר שיסלח לפם. – "פגקרבנא מבולשים, פלשנא לילד אג פכדור וביקשנא סליחה." – "אנחנו צריכים לתלל פלסבג אפדה." / פילדים פחזילו אג פכדור. – "לפחנא אג פכדור שלא אג פלפנא אגלי, נאמר מאיר פבולפה." הערה: תשובות שייכתבו בלשון התלמיד או בלשון הסיפור, ייחשבו תשובות נכונות. 0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה: – שמאיר צרה. – צריכים לבדוק אם פכדור פא שלך. – פילדים לפחנא אג פכדור שלא אג פלפנא אגלי.	0, 4
11כ	פתוח הבעה בכתב	בפריט זה עליכם לבדוק רק את איכות הכתיבה (התוכן נבדק בפריט 11). כדי לקבוע את איכות הכתיבה יש לבחון את הרכיבים האלה: מבנה המשפטים, רצף המשפטים ומילות הקישור, משלב הלשון. 3 = איכות כתיבה מיטבית 2 = איכות כתיבה בינונית 1 = איכות כתיבה נמוכה 0 = תשובה שבה הכתב קשה מאוד לקריאה או תשובה הקצרה משלוש מילים או העתקה גורפת מהקטע הערה: אין להפחית נקודות על שגיאות כתיב ועל פיסוק.	0-3

מחווון למבחן פנימי 152 בעברית לכיתה ב, מיוחד עבור המגזר החרדי, תשע"ו

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון על-פי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
12	סגור לשון ומטה-לשון	2 = הקפת שלוש המילים האלה: רזיפה, רודפים, נרדוף 1 = הקפת שתיים מהמילים הנ"ל 0 = כל תשובה אחרת הערה: הקפה של יותר משלוש המילים הנכונות תיחשב תשובה שגויה.	2-0
13	פתוח לשון ומטה-לשון	א. 2 = כתיבת המילה שאלה ללא שגיאות כתיב 1 = כתיבת המילה שאלה בשגיאת כתיב אחת או יותר 0 = כל תשובה אחרת	2-0
		ב. 2 = כתיבת המילה משחק ללא שגיאות כתיב 1 = כתיבת המילה משחק בשגיאת כתיב אחת או יותר 0 = כל תשובה אחרת	2-0
		ג. 2 = כתיבת המילה רחוק ללא שגיאות כתיב 1 = כתיבת המילה רחוק בשגיאת כתיב אחת או יותר 0 = כל תשובה אחרת	2-0
14	פתוח לשון ומטה-לשון	א. 3 = השלמה של שלוש המילים החסרות במשפט, כפי שמפורט להלן: הילד הגאון ו זה ליד השיח פנואך . 2 = השלמה של שתי מילים החסרות במשפט, כפי שמפורט לעיל. 1 = השלמה של מילה אחת החסרה במשפט, כפי שמפורט לעיל. 0 = כל תשובה אחרת	3-0
		ב. 2 = השלמה של שתי המילים החסרות במשפט, כפי שמפורט להלן: מצאתי את הילד והקניבא אלו בשקט. 1 = השלמה של מילה אחת החסרה במשפט, כפי שמפורט לעיל. 0 = כל תשובה אחרת	2-0
15	סגור לשון ומטה-לשון	א. 1 = כתיבת המילה כדי 0 = כל תשובה אחרת	1, 0
		ב. 1 = כתיבת המילה לכן 0 = כל תשובה אחרת	1, 0
		ג. 1 = כתיבת המילה כי 0 = כל תשובה אחרת	1, 0

מחונן למבחן פנימי 152 בעברית לכיתה ב, מיוחד עבור המגזר החרדי, תשע"ו

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון על-פי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
		<u>פרק חמישי: הבעה בכתב – כתיבת סיפור לפי חמש תמונות – "הגולות"</u>	
16	הבעה בכתב	שימו לב! 1. בדקו את הטקסט שכתב התלמיד, לפי הקריטריונים שלהלן. 2. טקסט שכתוב בו משפט אחד לא ייבדק, והתלמיד יקבל ציון 0 בכל הקריטריונים.	
		א. תוכן ומבנה	
	פתוח תוכן ומבנה	1 (1) התאמה למטלה 1 = תוכן הסיפור קשור לכותרת או לתמונות או לשתייה באופן מלא או באופן חלקי. 0 = תוכן הסיפור אינו קשור לכותרת או לתמונות.	1, 0

מחונן למבחן פנימי 152 בעברית לכיתה ב, מיוחד עבור המגזר החרדי, תשע"ו

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון על-פי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
	פתוח תוכן ומבנה	2 מבנה הסיפור ולכידות 6 = הסיפור לכיד ומקושר ברמה טובה מאוד. – לכידות טובה מאוד: יש קשר כרונולוגי-סיבתי הגיוני וברור בין אירועי הסיפור. – קישוריות טובה מאוד: השימוש באזכורים, במילות קישור ובצייני שיח* הוא מגוון ויעיל (סיפור יכול להיות מקושר היטב גם ללא שימוש במילות קישור). 5 = יש פגימה קלה בלכידות הסיפור או בקישוריות הסיפור. 3 = יש פגימה בינונית בלכידות הסיפור או בקישוריות הסיפור. 1 = יש פגימה רבה בלכידות הסיפור וגם בקישוריות הסיפור. 0 = אין סיפור, למשל יש תיאור של כל תמונה בנפרד או שיש רק תיאור הרקע לסיפור. הפגימה בלכידות הסיפור או בקישוריות הסיפור יכולה לבוא לידי ביטוי באופנים האלה: – הרצף הכרונולוגי של הסיפור משובש: • חסר פרט בסיפור, הרלוונטי להבנת העלילה. • נוסף פרט שאינו רלוונטי לעלילת הסיפור. • אירוע בסיפור או דמות בסיפור אינם מקושרים לרצף הסיפור. • סדר האירועים בסיפור משובש. – השימוש במילות הקישור ובצייני השיח אינו מדויק או שאינו מגוון דיו או שניהם. – השימוש באזכורים אינו יעיל או שגוי או שניהם. – אין התאמה בין זמני הפועל ובין אירועי הסיפור (למשל מעבר מזמן עבר לזמן הווה).	0, 1, 3, 5, 6

* צייני שיח הם מילים או צירופי מילים המקשרים בין יחידות הטקסט ומסייעים לנמען לעקוב אחר המתרחש בסיפור, כגון פעם אחת, בהתחלה, ופתאום, ומאז (צייני שיח של זמן).

מחונן למבחן פנימי 152 בעברית לכיתה ב, מיוחד עבור המגזר החרדי, תשע"ו

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון על-פי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
	פתוח תוכן ומבנה	איכות התוכן 3 בהערכת התוכן יש לבחון את איכות הרעיונות ואת התיאורים בשלושת המישורים שלהלן: - מישור הרקע והסביבה - מישור הפעולה: מעשי הדמויות והקשרים בין הדמויות - המישור הפנימי: מחשבות של הדמויות, רגשותיהן וכוונותיהן. המישור הפנימי יכול לבוא לידי ביטוי באופן ישיר (כגון הילד היה עצוב) או באופן עקיף (באמצעות דברי הדמויות או מעשיהן). 6 = בסיפור יש תיאורים בשלושת המישורים הנ"ל ואיכותם מיטבית – הם רלוונטיים ותורמים לעלילה. 4 = בסיפור יש תיאורים בשלושת המישורים הנ"ל, אך רק חלק מהם באיכות מיטבית. 2 = בסיפור יש תיאורים רק בחלק מהמישורים הנ"ל ואיכותם בינונית. 0 = הסיפור שלדי, יש בו תיאורים בחלק מהמישורים הנ"ל ואיכותם נמוכה או שאין תיאורים כלל.	6, 4, 2, 0

מחוון למבחן פנימי 152 בעברית לכיתה ב, מיוחד עבור המגזר החרדי, תשע"ו

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון על-פי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
		ב. לשון	
	פתוח לשון	1 אוצר מילים ומשלב 3 = אוצר המילים הוא במשלב בינוני-גבוה והוא מגוון, יש שימוש במבנים מורפולוגיים חבורים, יש שימוש במשפטים ארוכים ומורכבים. אמצעים רטוריים האופייניים לסיפור, כגון דיבור ישיר, משולבים בסיפור. 2 = אוצר המילים הוא במשלב בינוני-גבוה ואינו מגוון דיו, יש שימוש במשפטים ארוכים ומורכבים. 1 = אוצר המילים הוא במשלב בינוני-נמוך ואינו מגוון דיו, יש שימוש במשפטים קצרים ופשוטים. 0 = אוצר המילים דל, יש שימוש במשלב נמוך.	3-0
	פתוח לשון	2 תקניות מורפולוגית ותחבירית 2 = המשפטים תקינים ותחבירית ומורפולוגית (יש התאם דקדוקי במין ובמספר). 1 = יש מעט שגיאות תחביריות (כגון שגיאות במבנה המשפטים) ומורפולוגיות. 0 = יש שגיאות תחביריות ומורפולוגיות רבות.	2-0
	פתוח לשון	3 פיסוק 1 = השימוש בנקודה ובסימן שאלה נכון ברוב המשפטים. 0 = השימוש בנקודה ובסימן שאלה מצומצם או שגוי או שאין שימוש בהם כלל.	1, 0
	פתוח לשון	4 כתיב 2 = הכתיב נכון או נכון ברובו: אין יותר משתי שגיאות כתיב שונות. 1 = יש שלוש עד חמש שגיאות כתיב שונות. 0 = יש שש שגיאות כתיב שונות או יותר. הערות: – שגיאות הכתיב ייספרו רק בשבע השורות הראשונות של הסיפור. – שגיאות כתיב בשם פרטי לא ייחשבו שגיאות.	2-0
	פתוח לשון	5 כתב 1 = הכתב קריא. 0 = הכתב קשה מאוד לקריאה.	1, 0

מבחן למבחן פנימי 152 בעברית לכיתה ב, מיוחד עבור המגזר החרדי, תשע"ו

חלק ב

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון על-פי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
		פרק שישי: טקסט מידע – בתים	
1	פתוח הבנת המשמעות הגלויה	2 = תשובה הכוללת שתי אפשרויות רלוונטיות, לדוגמה: – מפני חם / מפני פשט. – מפני קור / מפני שלג. – מפני לחם. – מפני גשמים. – מפני בלוי חיים מדיקים. – מפני חייג טלף. – מפני רחיצה אדמה. (הכוונה: מפני נזקים הנגרמים מרעידות אדמה). הערה: תשובה הכוללת שתי אפשרויות נכונות שנכתבו על שורה אחת, תיחשב תשובה נכונה. 1 = תשובה הכוללת אפשרות רלוונטית אחת 0 = כל תשובה אחרת	2-0
2	פתוח פרשנות	2 = תשובה הכוללת התייחסות לעובדה שהחומרים האלה מספקים הגנה כלשהי, לדוגמה: – מכילן שהחומרים האלה חזקים. – מכילן שהחומרים האלה אינם נאגים אפילו חיים מדיקים/אחילג טלף/אפיקנס אבגים. – כי אס אפטר אפילג מאלנים יאג. – כדי אפלן מפני חם וקור. – כדי שלא יפוי חם מדי, כדי שלא יפוי קר מדי. 0 = כל תשובה אחרת	2, 0

מבחן למבחן פנימי 152 בעברית לכיתה ב, מיוחד עבור המגזר החרדי, תשע"ו

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון על-פי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
3	פתוח הבנת המשמעות הגלויה	2 = תשובה הכוללת התייחסות לבוץ כאל חומר המבודד חום, לדוגמה: – מפני שהבול אינו נאג אלא אפיקים אביג. – מפני שהבול שומר על הקירוב בגוף הפיג. 0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה: – כדי שלא יפיה קר. – כי שם נוח אפס. – כי שם יבש.	2, 0
4	פתוח הבנת המשמעות המשתמעת	א. 2 = תשובה הכוללת התייחסות לנדידה של אנשים או לגידול בעלי חיים, לדוגמה: – אאנשים שונדדים מאקאם אאקאם. – אאנשים שמחפשים מזון אפלי חיים באקאמא שונים. – אאנשים שמעדיים אפלי חיים. 0 = תשובה שאינה מסתמכת על הטקסט, לדוגמה: – אאנשים שאין אפס כספ. – אאנשים שמרכיבים אפיל. כל תשובה אחרת	2, 0
	פתוח הבנת המשמעות המשתמעת	ב. 2 = תשובה הכוללת נימוק המתייחס לקלות המעבר ממקום למקום, לדוגמה: – כי אפס אאול יכאליס אעבור מאקאם אאקאם. – כי אפשר אפרק אג אאול אקאול אאעביר מאקאם אאקאם כדי אחפש אול אפלי חיים. 1 = תשובה הכוללת נימוק חלקי שאינו מתייחס לקלות המעבר ממקום למקום, לדוגמה: – מכאול שכדי אמצא אפלי אפליס מזון אאנשים צריכים אנדא. 0 = כל תשובה אחרת	2-0
5	ר"ב הבנת המשמעות המשתמעת	2 = תשובה נכונה: (1) עוברים ממקום למקום. 0 = כל תשובה אחרת	2, 0

מבחן למבחן פנימי 152 בעברית לכיתה ב, מיוחד עבור המגזר החרדי, תשע"ו

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון על-פי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
6	פתוח הבנת המשמעות הגלויה	3 = תשובה המתייחסת לייעוד של האיגלו כבית ולחומר שממנו הוא עשוי, לדוגמה: – פאילא פא ביג שלשוי משלח / מקרה. – פאילא פא ביג שלשוי מאבנים של שלח / קרה. – פאילא פא ביג שלשוי מקיולג של שלח / קרה. או תשובה המתייחסת לייעוד של האיגלו כבית ולאנשים שגרים בו, לדוגמה: – פאילא פא משלח שחייב בו אסקימאלי. – פאילא פא ביג לאסקימאלי. – פאילא פא גריס אסקימאלי. או תשובה המתייחסת לייעודו של האיגלו כבית ולצורה שלו, לדוגמה: – פאילא פא ביג בצורה של כיפה. 2 = תשובה מכלילה שאינה מתייחסת לייעוד של האיגלו כבית, לדוגמה: – פאילא פא שלשוי משלח. – פאילא פא צורה של כיפה. או תשובה המתייחסת רק לעובדה שהאיגלו הוא בית, לדוגמה: – פאילא פא ביג. 0 = כל תשובה אחרת	0, 2, 3

מבחן פנימי 152 בעברית לכיתה ב, מיוחד עבור המגזר החרדי, תשע"ו

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון על-פי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
7	פתוח פרשנות	3 = תשובה הכוללת הסבר המבוסס על הקטע ומתייחסת למצב הזמני של המגורים בטבע או לחומרים שמהם עשוי האוהל או לקלות הבנייה של האוהל ופירוקו, לדוגמה: – כי האוהל עשוי בדים. קל אפקים אלה וקל אפרק אלה. – כי האוהל אינו בור קבוע. מקימים אלה לאחר זמן מה אפשר אפרק אלה. – בדיר-כאן יוצאים לטיול בטבע לצמן קצר, ולכן האוהל מגלים – קל אפקים אלה וקל אפרק אלה. 2 = תשובה חלקית/תשובה שאינה מבוססת על הקטע, לדוגמה: – כי האוהל מעץ מפני השמש/החום/היגלים. 0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה: – כי בקיץ חם בחוץ, הטבע יפה ונעים, וזה טוב לפיך בקיץ בחיק הטבע.	0, 2, 3
8	פתוח הבנת המשמעות הגלויה	א. 1 = תשובה הכוללת השלמת מילה המתאימה למשפט מבחינה סמנטית ומבחינה תחבירית, כגון ייהרס, יתמוטט, יישבר, ייפול. 0 = כל תשובה אחרת ב. 2 = תשובה הכוללת את שתי ההשלמות הנכונות, כפי שמפורט להלן: ביפן יש בתים שעשויים מניי, כדי שבזמן הלידה אדמה האנשים לא ייפגעו. הערה: בהשלמה השנייה יתקבלו גם תשובות המתאימות למשפט מבחינה סמנטית ומבחינה תחבירית, כגון שהאדמה זזה, שהאדמה רועדת. 1 = תשובה הכוללת השלמה נכונה אחת בלבד, כפי שמפורט לעיל. 0 = כל תשובה אחרת	0, 1
9	פתוח לשון ומטה-לשון	א. 2 = כתיבת המילה להגן 0 = כל תשובה אחרת ב. 2 = כתיבת המילה מזיקים 0 = כל תשובה אחרת	0, 2
			0, 2

מבחן למבחן פנימי 152 בעברית לכיתה ב, מיוחד עבור המגזר החרדי, תשע"ו

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון על-פי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
10	פתוח לשון ומטה-לשון	א. 3 = השלמה של שלוש המילים החסרות במשפט, כפי שמפורט להלן: בתים מבויץ <u>מאמרים</u> למקומות <u>יבשים</u> ו <u>חמים</u> . 2 = השלמה של שתי מילים החסרות במשפט, כפי שמפורט לעיל. 1 = השלמה של מילה אחת החסרה במשפט, כפי שמפורט לעיל. 0 = כל תשובה אחרת	3-0
	פתוח לשון ומטה-לשון	ב. 2 = השלמה של שתי המילים החסרות במשפט, כפי שמפורט להלן: הם <u>לרים</u> באוהלים ו <u>מלכים</u> עזים וכבשים. 1 = השלמה של מילה אחת החסרה במשפט, כפי שמפורט לעיל. 0 = כל תשובה אחרת	2-0
	פתוח לשון ומטה-לשון	ג. 4 = השלמה של ארבע המילים החסרות במשפט, כפי שמפורט להלן: האנשים <u>בן אלצום</u> בתים <u>מיוחדים</u> ו <u>קלים</u> . 3 = השלמה של שלוש מילים החסרות במשפט, כפי שמפורט לעיל. 2 = השלמה של שתי מילים החסרות במשפט, כפי שמפורט לעיל. 1 = השלמה של מילה אחת החסרה במשפט, כפי שמפורט לעיל. 0 = כל תשובה אחרת	4-0
11	סגור לשון ומטה-לשון	א. 2 = כתיבת המילה העביר ללא שגיאות כתיב 1 = כתיבת המילה העביר בשגיאת כתיב אחת או יותר 0 = כל תשובה אחרת	2-0
	סגור לשון ומטה-לשון	ב. 2 = כתיבת המילה עוברים או המילה יעברו ללא שגיאות כתיב 1 = כתיבת המילה עוברים או המילה יעברו בשגיאת כתיב אחת או יותר 0 = כל תשובה אחרת	2-0
	סגור לשון ומטה-לשון	ג. 2 = כתיבת המילה מעבר ללא שגיאות כתיב 1 = כתיבת המילה מעבר בשגיאת כתיב אחת או יותר 0 = כל תשובה אחרת	2-0